

LITERÁTKA HANA D. LEHEČKOVÁ O SVÉ NOVÉ KNIZE PRÁVU ŘEKLA:

Příběh je realitě bližší, než bych si přála

Kristýna Čtvrtlíková

Neblahou zkušenost z raně školního věku, kdy se vedle řady dalších dětí střetla v dramatickém kroužku se sexuálním předátorem, transformovala třicetiletá autorka Hana D. Lehečková do zčásti autobiografické prózy Poupátka. Její vyprávěčkou je jedenáctiletá Františka. Román věnuje obětem i jiných forem zneužívání, které si problémy nesou po celý život.

■ Jste Františkou z knihy Poupátka?

Nejsem to vysloveně já, ale z postav v románu má k tomu, co jsem prožila, Františka nejbližší. Kniha je autobiografická v hlavním tématu sexuálního zneužívání. Podobný dramatický kroužek jsem navštěvovala od svých šesti do jedenácti let.

Teď píšu rozhlasovou hru o dětské šikaně

■ Co vás přimělo otevřít své bolavé místo světu?

Určitá morální zodpovědnost a snaha o detabuizaci. Cítila jsem povinnost popsat, co jsem zažila, přetavit vzpomínky do narativního příběhu a tím bojovat za další, ať už minulé či současné oběti.

Kdo jiný by měl vypovědět než já jako autorka, která má možnost publikovat svá díla? Vždyť skrze příběh a vyprávění lze nejlépe přiblížit, čím si takové oběti procházejí. Čtenáři s hlavní postavou prožijí její strasti od začátku do konce, jsou doslova uvnitř její hlavy.

■ Loni v únoru vstoupil do kin dokument V síti, který se sice odehrává v online prostředí, ale námět je obdobný. Souviselo uvedení filmu s vašim

Hana D. Lehečková je držitelkou Ceny Jiřího Ortena.

Foto Lucie Levá

rozhnutím publikovat Poupátka?

V době premiéry jsem měla knihu už z větší části napsanou. Jde o shodu okolností, ale samozřejmě to, že se o problematice hovoří čím dál více, i vzhledem k nedávné aféře nejmenovaného politika, mou situaci usnadňuje.

■ Dramatický kroužek jste opustila na konci prvního stupně základní školy, kdy svůj příběh předkládá románová Františka. Proč právě takové věkové zasazení?

Jedenáctiletý člověk je ve transformativní fázi. Už nejste dítě, ale ani dospělý. Nacházíte se na prahu puberty, kdy pro vás svět začíná být čím dál komplikovanější, ale zároveň nemáte dostatek zkušeností a obranných mechanismů.

V této citlivé etapě jsou děti mnohem náchylnější a manipulovatelnější než kdy jindy.

■ Soudím, že postava vedoucího dramatického kroužku Mirka má svůj reálný předobraz. Do jaké míry je jeho počínání v próze obraz skutečnosti, a naopak fabulace?

Není to realita jedna ku jedné, ani by to dost dobře nešlo. Řadu situací jsem musela trochu přetvořit, protože se netýkaly jen mě, ale celé řady dalších dětí, které kroužkem prošly.

Rozhodně jsem nechtěla, aby se mým zpracováním cítily dotčené. Všem jsem změnila jména, různě namixovala jejich charaktery a kontexty. Román je ale

bohužel realitě bližší, než bych si přála. Myslím si, že i když nejde o žádné dokumentární zpodobnění minulosti, esenci toho, v čem jsme žili, a celý mechanismus manipulace se mi podařilo vstihnout věrně.

■ Pachatel je dnes na svobodě?

Byl odsouzený na osm let, ale odseděl si pouze čtyři roky. Momentálně nejspíš žije běžným občanským životem. Určitě věřím, že bývalí vězni mají nárok na rehabilitaci, co mě však zarazí, je, že ho divadelní komunita svým způsobem přijala zpátky.

Proč má člověk, který prokázal zcela toxický vztah k umění, stále možnost veřejně psát o dětském divadle a být součástí re-

spektovaného spolku? Navíc po boku lidí, kteří vyučovali na mé alma mater DAMU.

■ Prózu jste nevydala pod pseudonymem. Nemáte strach, že by vás kvůli knize mohl kontaktovat?

Asi se to stát může, ale obavy nemám. Myslím si, že jako oběť mám právo vymanit se z pasivní role, ke své minulosti se vyjádřit a aktivně ji zpracovat. Pokud to zraní jeho nebo jeho blízké, pak je mi to líto, ale spousta obětí nepromluví, protože berou ohled. Nechtějí nikoho zranit nebo někomu ublížit. A tak se kruh mlčení uzavírá.

■ Loni jste za debut pro dospělé čtenáře o schizofrenním muži Svatá hlava získala Cenu

S pokorou se obracím k lidem na Zemi

Zora Göthová

Americká autorka sci-fi Becky Chambersová přináší po oceňované sérii Poutníci drobnou novelu, která čtenáře vezme do hlubokého vesmíru.

Ariadne a její tři kolegové jsou členy týmu, který je vysláný k vzdáleným exoplanetám, aby na nich zdokumentoval možný život.

A případné podmínky vegetace na nich. Koncem jednatřicátého století totiž mohou astronauti pomocí somaformace podnikat i vzdálenější cesty do vesmíru.

Nová technologie dokáže způsobit lidské tělo různým a často nehostinným podmín-

kám, které panují na jiných světech. A protože Země je přelidněná, naděje se upínají k možnostem přesídlení z domovské planety na některou vzdálenější, nejvhodnější pro lidský život.

Recenze

Knihy Becky Chambersové jsou velmi komorní. Ač sci-fi příběhy, v nichž najdeme mnoho mimozemských ras, stále v nich jde především o vztahy a charaktery. Novela S pokorou a nadějí je ještě komornější než předchozí romány, neboť zkušenosti nabitě při objevování čtyř dalekých světů přijímáme od jediné osoby, která posílá na

domovskou planetu zprávu, deník jejich mise.

V její práci a snaze ji doplňují další tři členové týmu, jejichž vztahy a zázemy Ariadne jen tak zlehka naznačuje. I tak se ale dozvídáme mnohé. To je velká schopnost autorky, umí na malém prostoru a někdy jen pomocí náznaků říct téměř vše. Provází nás velmi pozvolna, stejně jako cesta kosmonautů i novela plyne poměrně pomalu.

Neznamená to však, že by byla zdlouhavá či nudila. Naopak, velká dávka autorčiny fantazie, pomocí níž zve do cizích světů, je silným motorem skromné novely. A poselství, které čteme mezi řádky, je velice působivé.

Příběh působí místy až poněkud smutně, ale zároveň nepřestává doufat. S pokorou a nadějí se k lidstvu obrací vyprávěčka a členka mise Ariadne, ale zároveň i autorka knížky Becky Chambersová ke svým čtenářům.

A činí tak velmi autenticky. Na konci knížky by jeden měl chuť odpovědět na otázky vznesené fiktivní astronautkou.

Becky Chambersová: S nadějí a pokorou
Host, překlad
Lucie Bregantová,
176 stran, 299 Kč

Hodnocení 80 %

Zemřela Vlasta Grycová

Ve věku 78 let zemřela zpěvačka moravských lidových písní Vlasta Grycová. Zprávu o úmrtí umělkyně ze Strání na Uherskohradištsku včera zveřejnil Český rozhlas.

Podstatnou část své pěvecké kariéry spojila s Brněnským rozhlasovým orchestrem lidových nástrojů. Zpívala také s Hradišťanem nebo Cimbálovou muzikou Olšava. Své první samostatné album pojmenované Písně moravsko-slovenského pomezí nahrála v roce 1985.

Ke konci kariéry vystupovala zejména s Cimbálovou muzikou Vlasty Grycové, ve které hrají její dcery. V rodné obci Grycová pomáhala zakládat i ženský sbor Netáta. (ČTK)

TOP 10 FILMY	
v týdnu od 8. do 15. 7.	
1. Black Widow (USA)	102 358
2. Matky (Česko)	36 667
3. Rychle zběsile 9 (USA)	14 106
4. Ubal a zmiz (Česko)	11 598
5. V zajetí démonů 3: Na d'áblův příkaz (USA)	10 829
6. Luca (USA)	9022
7. Vyšehrad: Seryál (Česko)	8117
8. Maxinožka 2 (Belgie)	7448
9. Anette (Francie)	1745
10. Šarlatán (Česko)	1481

Žebříček nejnavštěvovanějších filmů podle UFD. (mš)

SOUTĚŽ

DENÍČEK MODERNÍHO FOTRA

V KINECH OD 12. SRPNA

Vyhrajte s Prámem účast na slavnostní premiéře filmu a spoustu dalších hezkých cen

Soutěž začíná v sobotu 17. 7. a končí ve středu 21. 7. 2021

Co můžete vyhrát?

Hlavní cena: Účast na slavnostní premiéře filmu v Praze 11. 8. 2021 pro 2 osoby, součástí je ubytování na 1 noc v hotelu Adria Praha na Václavském náměstí

2. cena: 10× poukaz pro 2 osoby snídani zdarma v Crosscafe dle vlastního výběru

3. cena: 10× knížka Deníček moderního fotra + sada reklamních předmětů Právo

Další ceny: 10× zdravotní balíček od partnera filmu Onlinerosky.cz (respirátor ve filmovém designu, respirátory pro děti i dospělé, dezinfekce), 10× balíček dobrot pro děti od partnera filmu Rej

Soutěžní otázky najdete v deníku Právo od soboty 17. 7. do středy 21. 7. 2021. Odpovězte správně na soutěžní otázku – vyberte jednu ze tří variant odpovědí, a pošlete ji e-mailem na adresu vyhraj@pravo.cz. Do předmětu zprávy napište DMF, u odpovědi nezapomeňte uvést své jméno a tel. číslo, abychom Vás mohli obratem kontaktovat v případě výhry.

Odpovědi na soutěžní otázky zasílejte každý den od soboty 17. 7. do středy 21. 7. 2021 do 24,00 hodin.

Soutěžící, kteří odpověděli správně nejméně na 3 otázky, budou zařazeni do slosování o hlavní cenu, 2. a 3. cenu a další ceny.

Jména výherců hlavních cen budou zveřejněna v Právu 26. 7. 2021

Jaký příběh vypráví Deníček moderního fotra?

- A** O muži na mateřské dovolené
- B** O herci, který nemůže dostat roli
- C** O sportovci, který touží dostat se na Olympiádu